

JERUSALEMIN TEMPPELIVUOREN TULISI OLLA

KOSKEMATOMATONTA KULTTUURIPERINTÖÄMME

Suomi-Israel Yhdistysten Liitto (SIYL) hämmästelee YK:n opetus-, tiede- ja kulttuurijärjestö UNESCO:n roolia ja päätöstä poistaa Jerusalemin Temppelevuoren nimityksen YK:n asiakirjoista. Alue kuuluu UNESCO:n maailmanperintökohteisiin.

Kuten UNESCO:n hallituksen kokouksessa aikaisemmin, järjestön maailmanperintökomitean lokakuussa toimitetussa salaisessa äänestyksessä Temppelevuori-nimitys jätettiin pois alueen virallisista nimityksistä. Uuden päätöksen mukaan alue kuuluu edelleen uhanalaisiin maailmanperintökohteisiin, mutta sen nimityksessä UNESCO käyttäisi vain arabiankielistä muotoa Al-Haram al-Sharif tai Al-Aqsan alue. Nimitysten ulkopuolelle suljettiin juutalaisten ja kristittyjen historiallinen yhteys alueeseen sekä siten yhteisesti jaettu ja arvokas kulttuuriperintömme.

Tiedettä edustavana maailmanjärjestönä UNESCO:n tulisi lausunnoissaan toimia nimenomaan puolueettomin ja tieteellisesti todennettavin perustein, ei jäsenvaltioiden poliittisena forumina. Sen tulisi kunnioittaa kaikkien osapuolten kulttuuriperintöä. Liitto (SIYL) kummeksuukin Suomen virallista osuutta päätökseen johtaneessa äänestyksessä, jossa äänioikeuden omaava maamme jättäytyi äänestämästä.

Jerusalemin Temppelevuori on paikannettu perinteisesti ns. Moorianvuorelle, joka esiintyy osana Abraham-kertomusta. Abraham tunnustetaan isäksi kolmessa monoteistisessä pääuskonnossa, nimittäin juutalaisuudessa, kristinuskossa ja islamissa. Temppelevuorella on sijainnut juutalaisten temppeleitä aina ensimmäisestä Salomon temppelistä (10. vs. eKr.) viimeiseen Herodeksen temppeliin (1. vs. eKr. - 1. vs. jKr.).

Temppelevuorena tunnettu *temenos* eli kulttialue on itse asiassa Herodeksen temppeliin liittyvä ihmiskäsin vuorelle rakennettu suuri kivitasaanne. Sen perustaan kuuluu neljäkäskestä pystytetty ja yleisesti tunnettu ns. Länsimuuri eli Itkumuuri. Herodeksen temppelin olemassaolo on kiistattomasti todistettavissa Raamatun ulkopuolisin historiallisin ja arkeologisin lähtein. Temppeleitä tuhoutui roomalaisten toimesta vuonna 70 jKr.

Nykyisin tasanealueella sijaitsevat muslimien pyhät paikat, kuten ns. Kalliomoskeijan kultakupolinen ja kahdeksankulmainen muistomerkki ja Al-Aqsan moskeija, molemmat suojeltavia kulttuuriperintökohteita. Suomen maailmanperintökomitean edustuston olisi muslimimuistomerkkien ohella pitänyt puoltaa historiallisia ja tieteellisiä tosiasioita tunnustamalla juutalaisten sekä kristittyjen historiallinen yhteys Temppelevuoreen.

UNESCO:n kulttuuriperintökohteisiin ja monumentteihin erikoistunut kansainvälinen, asiantuntijoista koostuva neuvosto ICOMOS ei ole hyväksynyt em. UNESCO:n päätöstä. Myös UNESCO:n pääjohtaja Irina Bokova pitää jäsenmaiden päätöstä erittäin valitettavana ja vahingollisena kolmen uskonnon kulttuuriperinnön koskemattomuutta ajatellen. Onkin siis valitettavaa, että Lähi-idässä kulttuuriperintökohteiden tasapuolinen säilyttäminen ei kuulu kaikkien UNESCO:n jäsenten ja maailmanperintökomitean edustustoon kuuluvien ensisijaisiin tavoitteisiin.

Suomi-Israel Yhdistysten Liiton hallitus

Juha-Pekka Rissanen, pj.